

Resumé af visionsaftale m. Brønderslev kommune

Brønderslev Kommune – Bevæg Dig For Livet Visionskommune

'Bevæg dig for livet' er DIF (Danmarks Idrætsforbund) og DGI's (Danske Gymnastik- og Idrætsforeningers) fælles vision om at blive verdens mest idrætsaktive nation i 2025. Målsætningen for visionen hedder 25-50-75 og kan oversættes til at, 75% af danskerne skal være fysisk aktive i 2025, og 50% skal være fysisk aktive i en idrætsforening. Målsætningen betyder på landsplan, at mindst 600.000 flere danskere skal dyrke idræt og motion i 2025, mens mindst 325.000 flere skal dyrke idræt og motion i en forening. Visionen er støttet af Nordea-fonden og TrykFonden, som har bevilliget 94 millioner kroner til projektet i perioden 2018-2021.

Som visionskommune indgår Brønderslev Kommune i en udvalgt gruppe af danske kommuner, der skal gå forrest og fungere som inspiration for, hvordan der konkret kan arbejdes med visionen i en kommunal kontekst. Som visionskommune dedikerer Brønderslev Kommune sig til at løfte visionen sammen med de to idrætsorganisationer over en 5-årig periode (2019 - 2023). En visionskommune er en kommune, der bevidst i hele kommunens virke arbejder for at få flest mulige borgere til at være fysisk aktive gennem indsatser på alle forvaltningsområder, der kan spille ind i forhold til målet.

Brønderslev Kommune vil lave indsatser inden for følgende udvalgsområder:

- Fritids- og Kulturudvalget
- Børne- og Skoleudvalget
- Social- og Sundhedsudvalget
- Beskæftigelsesudvalget
- Teknik- og Miljøudvalget
- Ældreomsorgsudvalget

Der er dermed tale om en bred indsats, som involverer hele kommunen og flere forvaltningsområder, hvilket betyder, at arbejdet skal være forankret centralt i kommunen. Det kræver også, at der er en bred politisk opbakning bag politikker, strategier og indsatser.

Det er et fælles ansvar at komme i mål med visionsaftalen. Derfor er det afgørende, at samarbejdet mellem DIF, DGI og Brønderslev Kommune løbende vurderes og tilpasses – Det kan også medføre ændringer i aftalegrundet, der er således tale om en dynamisk aftale. Der skal sikres, at aftalen følger med i den øvrige udvikling i kommunen og til enhver tid har relevante indsatsområder.

Samarbejde på tværs og samspil med borgerne er et fokus Brønderslev Kommune har, og derfor skal indsatserne gennem denne visionsaftale også afspejle dette. Dermed skal alle initiativer udvikles og udføres sammen med de relevante parter på tværs af den kommunale organisation, borgere, DIF, DGI og andre interessante samarbejdspartnere. Initiativerne skal give ejerskab og medvind på de arenaer, hvor de skal foregå.

Målsætninger

Den overordnede målsætning i visionsaftalen er fokuseret på at gøre flere borgere aktive.

I Brønderslev Kommune eksisterer et stærkt samarbejde mellem forskellige typer af foreninger i henholdsvis aftenskoler, spejdere og idrætsforeninger, dette samarbejde vil fortsat være i fokus i denne aftale. Derfor er der fokus på de forskellige foreningstyper, der har det til fælles, at de tilbyder et forpligtende fællesskab omkring aktiviteter.

De overordnede målsætninger for Brønderslev som visionskommune 2019-2023

I forhold til det primære datagrundlag opstilles disse 2 overordnede målsætninger for arbejdet, ud fra tal fra Sundhedsprofilen og medlemstal fra CFR.

1. Øge antallet af fysisk aktive fra de nuværende 68% til 75% svarende til ca. 2500 flere aktive.
2. Øge antallet der er fysisk aktive i foreningsregi med 1250 flere borgere. Det betyder, at halvdelen af de flere fysisk aktive skal løftes af foreningslivet i Brønderslev Kommune, hvilket også vil sikre en foreningsdeltagelse omkring de 50%.

Arbejdet med målsætningerne skal gøres i samspil med en række forskellige typer af foreninger og på tværs af kommunale forvaltninger og afdelinger. Aftalen skal medvirke til et tværgående fokus og prioritering af bevægelse og fysisk aktivitet. De konkrete indsatser og arbejdet med specifikke målgrupper kan dog kun lykkes i et tæt samarbejde med aktører på de respektive områder, foreningslivet samt lokale ildsjæle.

Indsatsområder

Det er Brønderslev Kommunes ambition gennem de næste fem år som Visionskommune at gøre bevægelse og fritidsliv mere attraktivt og tilgængeligt for alle borgere. Konkret betyder det, at kommunen i samarbejde med DIF og DGI vil have fokus på foreninger, faciliteter og målgrupper, som i dag står uden for idrætten og fællesskabet.

For at nå de overordnede målsætninger, er der i aftalen fokus på 4 overordnede rammevilkår:

1. Rammevilkår for et aktivt foreningsliv
2. Rammevilkår for idrættens rum og rammer
3. Rammevilkår for kommunes institutioner
4. Rammevilkår for sundhed

Disse skal i fokus for at sikre tilgængelighed for alle borgere, mulighed for udvikling og synlighed i og omkring bevægelse:

Rammevilkår for et aktivt foreningsliv

Foreningslivet er grundlaget for en stor del af den fritids- og idrætsaktivitet, der finder sted i Brønderslev Kommune. Selv om foreningslivet i Brønderslev Kommune står stærkt, vil det i de kommende år være nødvendigt at understøtte foreningernes arbejde i endnu højere grad. Foreningerne skal føle sig inddraget og klædt på til at få flere medlemmer og inkludere nye målgrupper i foreningen. Dette kræver frivillige hænder, og derfor skal der være et fokus på rekruttering, uddannelse og fastholdelse af frivillige.

Indsats

- Motivere og mobilisere foreningslivet til at udbyde aktiviteter målrettet grupper, der er inaktive.
- Understøtte rekruttering, uddannelse, opkvalificering og netværk for frivillige ledere og trænere.
- Udvikling af de kommunale tilskudsordninger, herunder 25 års reglen, så de understøtter intentionerne i aftalegrundlaget og kommunens politikker.

Rammevilkår for rum og rammer til fysisk aktivitet

Idrætsfaciliteterne er en del af grundlaget for sunde, glade og aktive borgere. De fysiske rammer er en væsentlig forudsætning for idrætsdeltagelse og foreningslivet, og derfor skal de løbende udvikles, opgraderes og tilpasses. Dette kræver en overordnet strategisk tilgang til udviklingen af rum og rammer til fysisk aktivitet. Det skal sikres, at der er faciliteter, som kan rumme træning, konkurrence og sociale fællesskaber for både foreningslivet og de selvorganiserede aktiviteter. Arbejdet på en strategisk udvikling af faciliteter til fysisk aktivitet, så bevægelse og sundhed tænkes ind i den fysiske planlægning, er en del af indsatsen i denne visionsaftale. DIF og DGI har gode erfaringer med at bidrage til sådanne processer.

I 2017 - 2018 blev der udarbejdet en facilitetsundersøgelse i Brønderslev Kommune af Syddansk Universitet. Undersøgelsen viser, at der er mulighed for at udnytte idrætsfaciliteterne bedre, der bookes en del flere tider, end der faktisk er aktivitet. Derfor er der mulighed for at udnytte de eksisterende faciliteter bedre, sikre en mere reel booking og dermed skabe plads til nye aktiviteter i de eksisterende faciliteter. I Brønderslev Kommune er der spændende naturområder og potentiale for udnyttelse af byrum i forbindelse med byzonerne.

Indsats:

- Udarbejde en facilitetsstrategi, der adresserer såvel den fysiske udvikling af idrætsfaciliteter som uderum, tilskudsvilkår, rammebetingelser for faciliteterne. Sikre en høj tilgængelighed og udnyttelse af faciliteterne samt samarbejde og vidensdeling mellem faciliteterne.

Rammevilkår for kommunens institutioner

Kommunes folkeskoler og daginstitutioner er centrale arenaer, hvor glæden for motion og bevægelse kan skabes og udvikles. Det er oplagt at styrke samarbejdet mellem de lokale dagtilbud, skoler og foreningerne, så børn og unge gennem deres gang i vuggestuer, børnehaver og skoler bliver introduceret til forskellige bevægelsesmuligheder og stifter bekendtskab med forskellige foreninger, der tilbyder fysiske aktiviteter og fællesskaber.

Indsats

- Understøtte skolerne i en øget erfaringsudveksling, så bevægelse og motion bliver en integreret del af deres hverdag.
- Styrke samarbejdet mellem folkeskoler og foreningsliv.
- Videreføre og udvikle det gode arbejde på dagtilbudsområdet yderligere.

Rammevilkår for sundhed

Der arbejdes allerede målrettet med borgerrettet forebyggelse og behandling i Brønderslev Kommune. Flere af disse indsatser har fysisk aktivitet som omdrejningspunkt, og det vil derfor være væsentligt at indsatserne i visionsarbejdet bygger videre på de igangværende indsatser på sundhedsområdet og supplerer dem fx ved at bygge bro til fortsat aktivitet i fritidslivet. Den fysiske aktivitet og fællesskabet i foreningslivet kan være en afgørende forskel for både den fysiske og mentale sundhed. DIF og DGI har gode kompetencer på området omkring fysisk aktivitet og sundhed, og disse kompetencer skal bringes i spil.

Der er allerede gang i en indsats målrettet borgere på rehabiliteringsholdene på de kommunale sundhedscentre og deres fortsatte aktivitet efter det kommunale forløb – Sundhed på Tværs. Der arbejdes på en mere glidende overgang fra træning på hold på sundhedscentret til træning på eget initiativ i fritiden. Fællesskabet i foreningerne og den fysiske aktivitet kan også gøre en stor forskel for de psykisk sårbare borgere, og det sætter Bevæg dig for livet fokus på gennem Idræt for sindet. Psykisk sårbare personer har almindeligvis et lavere fysisk aktivitetsniveau sammenlignet med den øvrige del af befolkningen og ofte en mindre sund livsstil. Derfor vil en væsentlig indsats på sundhedsområdet være at fremme mulighederne for fysisk aktivitet for denne målgruppe i tæt samarbejde med Handicap og Psykiatri.

Indsats

- Understøtte overgangen fra et kommunalt tilbud til et fritidstilbud.
- Engagere og støtte foreninger, aftenskoler og andre fællesskaber til at udbyde aktivitetstilbud til målgruppen.
- Tilbyde kompetenceløft og uddannelse af frivillige trænere.
- Aktivt undersøge mulighederne for at medvirke i den kommende nationale indsats omkring "motion og fællesskab på recept".

Målgrupper

Den grundlæggende præmis for visionsarbejdet er, som tidligere beskrevet, at løfte og udvikle den samlede idræts- og motionsdeltagelse i kommunen. Det er derfor nødvendigt at have fokus på den store og forskelligartede gruppe af borgere, der på nuværende tidspunkt ikke er fysisk aktive. Nogle af borgerne i denne gruppe vil være forholdsvis lette at motivere til at bevæge sig mere, mens andre vil kræve flere ressourcer at motivere.

Børn og unge:

Der vil være et særskilt fokus på bevægelsesglæden og inddragelsen af børn og unge, ved at danne grundlaget for en livslang relation til bevægelse. En oplagt arena at skabe mere bevægelse for denne målgruppe gennem kommunens daginstitutioner og skoler. Derudover kan der arbejdes med børn og unge, der på den ene eller anden måde er udfordret. Der skal være mulighed for at disse kan rummes i foreningslivet og dermed kan få glæde af fællesskabet og de fysiske aktiviteter. Endelig skal der være fokus på at fastholde de unge i aktivitet. Der sker et frafald af unge i foreningslivet og generelt i den fysiske aktivitet, når de går ind i teenageårene.

De inaktive voksne

Tal fra Brønderslev Kommune viser, at voksne 25-44 år og specielt kvinderne er fysisk inaktive. Mange i denne målgruppe er forældre, og de fremhæver, at de ikke er fysisk aktive pga. manglende tid eller, fordi idrætsforeningerne ikke tilbyder motion og idræt tilpasset familier. Derfor er et væsentligt indsatsområde at udvikle og tilbyde specifikke idræts- og motionstilbud til denne gruppe, der tager højde for en travl hverdag og et ønske om familieaktivitet. Her kan der arbejdes med idrætsforeningerne og deres tilbud til børnefamilierne, daginstitutioner og arbejdspladser eller Jobcentret – kort sagt alle de aktører, der har kontakt med børnefamilierne og de aktive voksne.

De inaktive 60+'ere

Der er allerede gang i en vellykket indsats målrettet 60+'erne i 'Bevæg dig for livet' regi i Brønderslev Kommune. Fokus på denne målgruppe skal fastholdes, da det er en voksende målgruppe i kommunen og en målgruppe, hvor en stor del er inaktive. Derudover har den allerede igangværende indsats sat gang i et fokus på målgruppen og en udvikling i foreningernes tilbud, som skal fortsættes.

Mange ældre er i kontakt med det kommunale system på Sundhedscentre, aktivitetscentre, plejehjem eller lignende. Der skal arbejdes på udbygge samarbejdet med disse enheder, herunder inddragelse af partnerskabsforeninger og den konkrete hjælp til synliggørelse af tilbud til målgruppen.

Udover idrætsforeninger er der en række af andre interessenter, der allerede udbyder, eller er relevante som nye udbydere af fysisk aktivitet for ældre. Det er vigtigt at arbejde på at skabe en koordinering og et så varieret udbud af aktiviteter som muligt.

Fysisk og psykisk sårbare

Der skal være et særskilt fokus på målgruppen af borgere der er fysisk- eller psykisk sårbare eller har et handicap og derfor har svært ved direkte at indgå i idræts- og bevægelsestilbud. Bevægelse og foreningers fællesskab skal bruges som et aktiv for denne målgruppe. Her kan bevægelsen bruges til at skabe gode oplevelser og forbedre borgeres fysiske og mentale sundhed.

Kontaktperson

Jeppe Østergaard

Jeppe.Ostergaard@99454545.dk